

عنوان مقاله:

نقد آسیب شناسانه درس نامه های فارسی عمومی

محل انتشار:

پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی، دوره 19، شماره 3 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

هاله کیانی بارفروشی - دکترای زبان و ادبیات فارسی

قدسیه رضوانیان - دانشیار زبان و ادبیات فارسی، عضو هیئت علمی دانشگاه مازندران، عضو گروه زبان و ادبیات فارسی شورای بررسی متون

خلاصه مقاله:

کتاب فارسی عمومی از جمله منابع درسی دانشگاهی است که فقدان سرفصلی نظام مند برای آن سبب شده است کتاب های متعددی برای آن نگاشته شود. این پژوهش بر آن است تا با رویکردی انتقادی، به بررسی دوازده کتاب فارسی عمومی از میان انبوه کتاب های تدوین شده برای این واحد درسی در بازه زمانی حدود چهل ساله و پراکندگی جغرافیایی دانشگاهی بپردازد. این پژوهش نشان می دهد که نوع تلقی از ماهیت «ادبیات» در نگرش مؤلفان به این درس بسیار مؤثر است. در اغلب این کتاب ها، هدفی متفاوت از کتاب های فارسی دبیرستان دنبال نمی شود؛ جایگاه اندیشه و تفکر گردآورنده جز در انتخاب متون متبلور نمی شود و کتاب ها عمدتاً طرح و تألیف ویژه ای به جز ارائه منتخبی از آثار نظم و نثر با رویکرد ذوقی و با هدف «جذابیت» و «آموزندگی» ندارند. تلاش برای ارائه گزیده ای از متون والا و فاخر سایر گفتمان ها و جریان های ادبی را در این کتاب ها به حاشیه رانده است. اغلب این کتاب ها رویکرد مؤلف محور و متن محور دارند و جایگاهی برای تعامل مخاطب در آن ها لحاظ نشده است و از این منظر، رویکردی ایستا و منفعل دارند. نتایج این پژوهش ضرورت تألیف و نگارش کتابی هدف مند و ساختارمند در زمینه درس ادبیات به عنوان درسی عمومی در دانشگاه را برجسته می کند.

کلمات کلیدی:

فارسی عمومی، نقد آسیب شناسانه، درس نامه نویسی، مخاطب شناسی، به حاشیه رانی گفتمانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1126008>

